

Stichting Apeldoorns Erfgoedkanaal

Jaarverslag 2024

Wat is een verkeersweg zonder verkeer? En wat is een mooi kanaal zonder 'vaart' . . . ?

1. Inleiding

Onze stichting wil met betrekking tot Het Apeldoorns Kanaal de 'vaart' er weer gaan inbrengen. Dat wil zeggen: meer recreatie langs en op het kanaal. En, maar niet in de laatste plaats: het 'koninklijke kanaal' ook royaal in de belangstelling gaan brengen als cultureel erfgoed van Gelderland.

Het jaar 2024 is het oprichtingsjaar van Stichting Apeldoorns Erfgoedkanaal. Op 16 augustus 2024 is ten kantore van *Van Dijk De Jong Notarissen* de oprichtingsakte gepasseerd. Feitelijke oprichter is Johan van Dijk. Als zoon van een schippersfamilie bedacht hij dat het Apeldoorns Kanaal als volwaardig cultureel erfgoed moet worden beschouwd. En dat *'het verhaal van het kanaal'* voortaan ook beter onder de aandacht gebracht kan worden van een breed publiek. Het kanaal kan een maatschappelijke functie gaan vervullen voor streekgenoten en toeristen. Het kanaal kan veel meer zijn dan alleen een watergang voor 'waterbeheer'.

Er zijn eerder organisaties actief geweest voor het Apeldoorns Kanaal. Zo is er jarenlang gepleit voor het weer volledig bevaarbaar maken van het kanaal. En ook is men intensief bezig geweest om het kanaal meer 'beleefbaar' te maken. Helaas hebben veel van deze pogingen in het verleden niet of niet voldoende tot het gewenste resultaat geleid.

Onze stichting spant zich in om, op basis van de veel gehoorde wensen van streekgenoten, tot goede resultaten te komen. Onze projecten ten behoeve van het kanaal worden door ons bestuur vooraf onder andere beoordeeld op basis van realisme en slagingskans.

2. Samenvatting van onze werkzaamheden in 2024

2.1 Online-enquête

Direct na de start van onze stichting hebben we een online-enquête georganiseerd. De enquête is door ruim 1500 mensen ingevuld met een aantal verrassende resultaten. Zo wil 69% van de deelnemers graag meer recreatiemogelijkheden op het kanaal.

2.2 Kanaalpalen / Jaagpalen

Om het verhaal van het Apeldoorns Kanaal beter zichtbaar te maken is er een plan

gemaakt om een aantal 'kanaalbakens' op de oever van het kanaal te plaatsen. Uiteindelijk is het plan aangepast en is het idee ontstaan om een 12-tal jaagpalen langs het kanaal te plaatsen.

2.3 De Jeugdzeilschool

Onze stichting mocht zich verheugen in de overdracht door Stichting Beleef het Kanaal aan onze stichting van diverse attributen van de Jeugdzeilschool, waaronder een drietal 'Optimist' zeilbootjes.

2.4 Beheersing van de (invasieve) smalle waterpest

De woekering van de invasieve smalle waterpest is een plaaggeest voor allerlei activiteiten op het kanaal. Hierover zijn gesprekken gevoerd met het waterschap en de gemeente Apeldoorn.

2.5 De 'Hermina' als varend erfgoed

Het varend erfgoedschip 'Hermina' is door een Apeldoornse ondernemer naar het Apeldoorns Kanaal bij de Deventerbrug gehaald. Medio oktober zijn wij door de desbetreffende ondernemer uitgenodigd om te kijken of het voor onze jonge stichting mogelijk is om dit erfgoedschip onder onze hoede te nemen.

3. Profiel van onze organisatie

3.1 Missie

De Stichting Apeldoorns Erfgoedkanaal wil het Apeldoorns Kanaal verbinden met het dagelijks leven van bewoners en toeristen. Dit betreft de historie van het kanaal en de diverse recreatieve mogelijkheden op en langs het kanaal.

3.2 Visie

Het Apeldoorns Kanaal en haar directe omgeving is ons culturele erfgoed. Het verhaal van het Apeldoorns Kanaal geeft een kijkje in het dagelijkse leven van onze voorouders en vormt de basis voor onze culturele identiteit en huidige leefomgeving. Daarom moet het kanaal met bijbehorende kunstwerken (bruggen en sluizen) beschermd en behouden worden. En, naast de functie voor de waterhuishouding, optimaal toegankelijk gemaakt worden voor recreatieve activiteiten op en langs het kanaal.

3.3 Kernwaarden

De kernwaarden van onze stichting zijn: verbinding, inspiratie, samenwerking, inclusiviteit, milieubewustzijn en respect voor historische en recreatieve mogelijkheden.

3.4 Statutaire doelstellingen

De stichting heeft de volgende doelstellingen:

- Het bevorderen van de belangstelling en waardering voor het Apeldoorns Kanaal als cultureel erfgoed;
- De recreatieve mogelijkheden op en langs het kanaal bevorderen;
- De noodzaak voor optimaal onderhoud van het kanaal en de kunstwerken (bruggen en sluizen) bij het waterschap en de overheid nadrukkelijk onder de aandacht brengen;
- De bevaarbaarheid van het kanaal vergroten.

Stichting Apeldoorns Erfgoedkanaal is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 94724512.

4. Organisatie | bestuur, adviesraad, vrijwilligers en partners

4.1 Bestuur

Het bestuur bestaat uit de volgende leden:

Johan van Dijk - Voorzitter

Janny Stoker - Secretaris

Rob van Deventer - Penningmeester

Guus in 't Veld - Bestuurslid Evenementen

4.2 Adviesraad

De adviesraad bestaat uit de volgende leden:

- Rick Scholten, auteur van het standaardwerk over het Apeldoorns Kanaal: "Geschiedenis van het Apeldoorns Kanaal"
- Drs. Jan W.M.Jansen, oud-wethouder van de gemeente Rheden.
- Pim Kisjes, adviseur PR en Communicatie

4.3 Vrijwilligers

Tijdens de door ons georganiseerde online-enquête hebben zich in totaal 118 mensen aangemeld welke hebben aangegeven om maandelijks een aantal uren vrijwilligerswerk te willen gaan doen voor onze stichting. Begin 2025 zullen aan de betrokkenen concrete voorstellen gedaan worden voor de uit te voeren vrijwilligerswerkzaamheden in het nieuwe jaar.

Bestuursleden, leden van de adviesraad en vrijwilligers zijn onbezoldigd en hebben geen vrijwilligersbijdrage genoten in 2024.

4.4 Partners

Stichting Apeldoorns Kanaal is in 2024 partner geworden van:

- Federatie Industrieel Erfgoed Nederland (FIEN)
- Coöperatie Erfgoed Gelderland ("*Samen verleden toekomst geven*".)
- Erfgoedplatform Apeldoorn (EPA)

5. Wat is bereikt in 2024

5.1 Online enquête

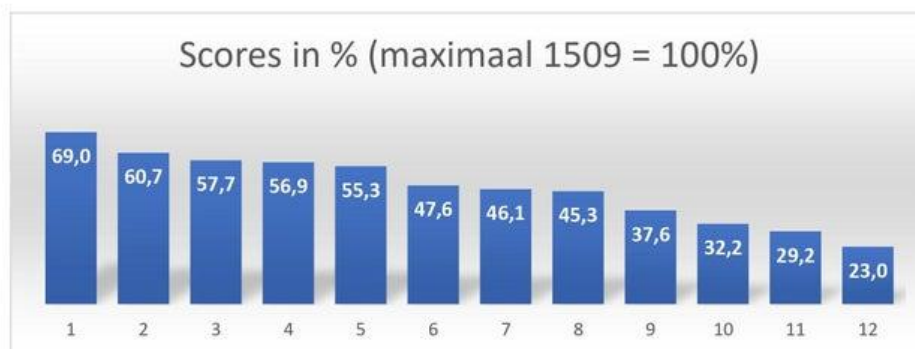
Direct na de start van onze stichting hebben we een online-enquête georganiseerd. Het onderzoek werd gehouden in de periode 1-10 september. Door ruim 1500 mensen is de enquête ingevuld met een aantal verrassende resultaten. Zo wil 69% van de deelnemers graag meer recreatiemogelijkheden op het kanaal. Ruim 60% wil graag dat het kanaal weer volledig bevaarbaar gemaakt gaat worden. Bovendien wil ruim 47 % van de ondervraagden dat het verhaal van het Apeldoorns Kanaal duidelijk voor het voetlicht komt.

Bron: Stichting Apeldoorns Erfgoedkanaal (1-10 september 2024)

A)	B)	C)	D)
	Belangrijkheid (Ik vind dat . . .)	scores	%
1	er meer recreatiemogelijkheden moeten komen op en langs het kanaal	1044	69,0
2	het kanaal weer volledig bevaarbaar gemaakt moet worden (Hattem-Dieren)	916	60,7
3	het onderhoud van het kanaal en de sluisen moet verbeteren	870	57,7
4	het kanaal bevaarbaar gaat worden voor kano's en opblaasbare boten (rafts)	858	56,9
5	het kanaal bevaarbaar gemaakt moet worden van Apeldoorn naar Dieren	835	55,3
6	de geschiedenis van het kanaal beter zichtbaar gemaakt moet worden	719	47,6
7	er meer opstapsteigers moeten komen voor kano's en opblaasbare boten (rafts)	696	46,1
8	het kanaal bevaarbaar gemaakt moet worden voor sloepen	684	45,3
9	een paar historische schepen in het kanaal moeten komen	568	37,6
10	de weg Dieren richting Apeldoorn veiliger gemaakt moet worden	487	32,2
11	meer vis moet worden uitgezet in het kanaal voor sportvissers	441	29,2
12	het kanaal bevaarbaar gemaakt moet worden van Apeldoorn naar Hattem	348	23,0

Aantal deelnemers aan de online-enquete: 1509

- A) Rangorde
- B) Vraagstelling
- C) Aantal stemmen voor wat belangrijk wordt gevonden.
- D) De maximaal te behalen score per onderwerp was 1509 = 100%.

Bron: Stichting Apeldoorns Erfgoedkanaal | 16 september 2024

5.2 Kanaalpalen / Jaagpalen

Om het verhaal van het Apeldoorns Kanaal beter zichtbaar te maken is er een plan gemaakt om een aantal 'kanaalbakens' op de oever van het kanaal te plaatsen. Uiteindelijk is het plan aangepast en is het idee ontstaan om een 12-tal jaagpalen langs het kanaal te plaatsen. Vroeger werden schepen zonder motor in kanalen vaak voortgetrokken door een paard of door mensen. Een lange lijn verbond het schip met het 'jaagpaard' of met de mensen die het schip voorttrokken. Om het schip om een scherpe bocht te geleiden werd vaak gebruik gemaakt van zogenaamde jaagpalen, ook wel rollepalen genoemd. Dit plan is in 2024 nog niet gerealiseerd kunnen worden.

5.3 De Jeugdzeilschool

Onze stichting mocht zich verheugen in de overdracht door de Stichting Beleef het

Kanaal aan onze stichting van de diverse attributen van de Jeugdzeilschool, waaronder een drietal 'Optimist' zeilbootjes. Bij de uitrusting van de zeilschool hoort ook een rubberboot met BB motor en een opslagcontainer. De container staat op een terrein waar binnenkort gebouwd gaat worden. Daarom moet worden uitgekeken naar een definitieve oplossing in de vorm van een botenhuis langs het kanaal.

5.4 Beheersing van de (invasieve) smalle waterpest

De woekering van de invasieve smalle waterpest is een plaaggeest voor allerlei activiteiten op het kanaal. Hierover zijn gesprekken gevoerd met het waterschap en de gemeente Apeldoorn. Ook zijn er bij het waterschap Vallei en Veluwe een tweetal verzoeken gedaan in het kader van de wet Openbaarheid Overheid.

Volgens de door ons geraadpleegde deskundigen is de beste oplossing om de smalle waterpest op gerede tijden te maaien. Onze stichting heeft de bereidwilligheid uitgesproken om daarbij mankracht (vrijwilligers) van onze stichting in te zetten. De gevoerde gesprekken hebben helaas nog niet tot het beoogde resultaat geleid.

5.5 De 'Hermina' als varend erfgoed

Het varend erfgoedschip 'Hermina' is door een Apeldoornse ondernemer naar het Apeldoorns Kanaal bij de Deventerbrug gehaald. Medio oktober zijn wij door de desbetreffende ondernemer uitgenodigd om te kijken of het voor onze jonge stichting mogelijk is om dit erfgoedschip onder onze hoede te nemen en voor Apeldoorn te behouden.

Met de feitelijke eigenaren van de 'Hermina' zijn wij een overeenkomst voor een koopoptie tot 31 december 2024 overeengekomen. Tevens is in december met behulp van 'VoorApeldoorn.nl' een crowdfund actie gestart voor de aanschaf van een elektromotor. Deze actie is geslaagd en heeft een bedrag van € 2.420,-- minus 5 % commissie opgebracht. De gulle gevers zijn wij dankbaar en zullen in het voorjaar van 2025 worden uitgenodigd om als onze 'kanaalvrienden' van een rondvaart te genieten. Helaas is de fondsenwerving voor de aankoop van het erfgoedschip zelf niet voor de beslissende datum van 31 december 2024 geslaagd. De feitelijke eigenaren zijn ons behulpzaam door de optietermijn te verlengen tot 31 december 2025.

Dit betekent dat onze stichting in ieder geval de gebruiker van het varend erfgoed is tot eind 2025. Wel moet vermeld worden dat e.e.a. nog wel afhankelijk is van een voor onze stichting passende afspraak met het waterschap Vallei en Veluwe. Gesprekken hierover zullen in januari van 2025 gevoerd gaan worden.

6. Financiële verantwoording

(Rob / Penningmeester)

7. Vooruitblik

Het voornemen is om ons in 2025 in te zetten voor het bereiken van een aantal doelen. In willekeurige volgorde zijn dat in hoofdzaak de volgende doelstellingen:

- De erkenning van onze stichting als ANBI-stichting.
- Het verwerven van voldoende financiële middelen om het varend erfgoedschip 'Hermina' in eigendom te verkrijgen.
- Het organiseren van bescheiden rondvaarten met de 'Hermina'.
- De bevaarbaarheid van het kanaal in het centrum van Apeldoorn verbeteren door een adequate beheersing van de smalle waterpest.

- Het aanbrengen van een nog nader te bepalen markering langs het Apeldoorns Kanaal, welke voorzien moeten worden met informatie over het historisch verleden van het Apeldoorns Kanaal als 'Erfgoedkanaal'.
- Het realiseren van een praktisch botenhuis met opslag- en instructieruimte bij het kanaal ten behoeve van de Jeugdzeilschool.
- Het vergroten van onze naamsbekendheid in de regio.
- Uitbreiding van ons bestuur met een extra algemeen bestuurslid voor het zuidelijk gedeelte van het Apeldoorns Kanaal
- Het instellen van een Comité van Aanbeveling.
- Het aanzoeken van meer sponsors om de genoemde doelstelling ook in financieel opzicht te kunnen realiseren.

Johan van Dijk, voorzitter
Janny Stoker, secretaris
Rob van Deventer. Penningmeester
Guus in't Veld, bestuurslid evenementen

Apeldoorn, . . . januari 2025

Stichting Apeldoorns Erfgoed Kanaal
Mathilde Wibautstraat 79
7311 VA Apeldoorn
I: www.erfgoedkanaal.nl
E: info@erfgoedkanaal.nl
KvK: 94724512